

§ 7**Prova-på studier**

AMN 2020-0738-1.3

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna redogörelsen.

Ärendet

Arbetsmarknadsförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen i budget för 2020 fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett system för prova-på-studier eller motsvarande med huvudsaklig inriktning på målgrupper med kort utbildningsbakgrund.

Förvaltningarna har gemensamt undersökt och synliggjort hur stadsdelsförvaltningarnas möjligheter att i dagsläget bevilja studier inom ramen för ekonomiskt bistånd ser ut och huruvida det finns behov av mer vägledning från stadsövergripande håll i denna fråga. I utredningen återfinns ett klargörande kring de juridiska förutsättningarna för att införa ett system för prova-på-studier såväl som en redogörelse för hur dagens befintliga studiestödssystem ser ut och vilka begränsningar dessa har.

Slutligen lyfts de målgrupper fram som idag hamnar utanför ordinarie studiestödssystem eller riskerar att få höga studieskulder redan vid grundläggande studier. Dessa målgrupper bedömer förvaltningarna är de som främst skulle dra nytta av ett system för prova-på-studier eller motsvarande.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2020.

Beslutsgång

Ordföranden Karin Ernlund (C) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Den rödgrönrosa majoriteten gav 2015 socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen skapa ett system för så kallade prova-på-studier. Målgruppen var personer som uppbar ekonomiskt bistånd och som saknade grundskole- eller gymnasiekompetens. Endast fem individer tog del av insatsen under

testperioden som varade två år. Förvaltningarnas gemensamma utvärdering visade att studiestartsstöd som infördes av regeringen år 2017 tillgodosåg behovet av försörjning vid studier för målgruppen. Ett annat problem som pekades ut är anvisningarna och arbetsprocessen för prova-på-studierna. Dessa upplevdes som komplicerade av somliga medarbetare. En del individer som dessutom var i behov av insatsen var inte berättigade till den då de inte hade rätt till studiemedel på grund av tidigare otillräckliga studieresultat eller obetalda studieskulder.

Arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen har nu utrett om staden ska återigen införa prova-på studier. Vi välkomnar utredningen. Målgruppen är en av de grupper som idag står längst bort ifrån arbetsmarknaden. Incitamenten att söka sig tillbaka till skolbänken är väldigt låg för denna grupp. Stora studieskulder avskräcker. Trots att studier bidrar på många sätt till att steg kan tas ut till arbete. I takt med att konkurrensen ökar och utbildningskraven höjs på arbetsmarknaden krävs det en större insats från den enskilde. Det är mer lönsamt för både individen och samhället att kortutbildade läser in grundskole- eller gymnasiekompetens än att de fortsätter år in och år ut leva på försörjningsstöd.

Det är bra att det finns ett utrymme i nuvarande riktlinjer att godkänna studier. Förvaltningarna skriver att de behöver stärka implementeringen av riktlinjer för att säkerställa likställighet när det gäller bedömningar när det kan vara aktuellt att godkänna studier med bibehållet ekonomiskt bistånd. Vi välkomnar det och vi anser att förvaltningarna ska verka för att hitta fler metoder som ökar incitament för att fler hittar tillbaka till skolbänken. För det som är klart är att fler insatser kommer att behövas göras mot denna målgrupp.

Särskilt uttalande

Ledamoten Martin Westmont (SD) lämnade följande särskilda uttalande.

Många medborgare har bristfälliga kunskaper i det svenska språket och det medför stora svårigheter för att sedermera kunna fullfölja en utbildning. Det underlättar inte heller möjligheterna till att kunna få ett arbete eller att känna sig inkluderad i det svenska samhället. Alla sorters studier som riktas mot nyanlända måste därför ha ett gemensamt fokus på undervisning i svenska.

Vi vill understryka vikten av att staden tar ett helhetsperspektiv när det kommer till att minska utanförskapet i samhället. Ett första steg är att människor som kommit till Sverige och Stockholm lär sig det

svenska språket i tal och skrift. Implementeras föreslagna studier för nyanlända så måste de präglas av en schemalagt undervisning i svenska.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Den rödgrönrosa majoriteten gav 2015 socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen skapa ett system för så kallade prova-på-studier. Målgruppen var personer som uppbar ekonomiskt bistånd och som saknade grundskole- eller gymnasiekompetens. Endast fem individer tog del av insatsen under testperioden som varade två år. Förvaltningarnas gemensamma utvärdering visade att studiestartsstöd som infördes av regeringen år 2017 tillgodosåg behovet av försörjning vid studier för målgruppen. Ett annat problem som pekades ut är anvisningarna och arbetsprocessen för prova-på-studierna. Dessa upplevdes som komplicerade av somliga medarbetare. En del individer som dessutom var i behov av insatsen var inte berättigade till den då de inte hade rätt till studiemedel på grund av tidigare otillräckliga studieresultat eller obetalda studieskulder.

Arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen har nu utrett om staden ska återigen införa prova-på studier. Vi välkomnar utredningen. Målgruppen är en av de grupper som idag står längst bort ifrån arbetsmarknaden. Incitamenten att söka sig tillbaka till skolbänken är väldigt låg för denna grupp. Stora studieskulder avskräcker. Trots att studier bidrar på många sätt till att steg kan tas ut till arbete. I takt med att konkurrensen ökar och utbildningskraven höjs på arbetsmarknaden krävs det en större insats från den enskilde. Det är mer lönsamt för både individen och samhället att kortutbildade läser in grundskole- eller gymnasiekompetens än att de fortsätter år in och år ut leva på försörjningsstöd.

Det är bra att det finns ett utrymme i nuvarande riktlinjer att godkänna studier. Förvaltningarna skriver att de behöver stärka implementeringen av riktlinjer för att säkerställa likställighet när det gäller bedömningar när det kan vara aktuellt att godkänna studier med bibehållet ekonomiskt bistånd. Vi välkomnar det och vi anser att förvaltningarna ska verka för att hitta fler metoder som ökar incitament för att fler hittar tillbaka till skolbänken. För det som är klart är att fler insatser kommer att behövas göras mot denna målgrupp.